

Skutky 2, 14a.22-32; 1.Petrův 1, 3-9; Jan 20, 19-31

Den Kristova vzkříšení – neděle – se stal pro křesťany nejdůležitějším dnem ze všech dnů týdne. Právě tehdy se učedníci shromáždili za zavřenými dveřmi. Určitě byli, po ukřižování svého Pána, plni otázek, nejistoty a napětí, potřebovali být spolu a mluvit o tom, co se v uplynulých dnech stalo. Zároveň se báli, aby je nepotkal stejný osud jako jejich Mistra, proto ty dobře zavřené (nějak zabezpečené) dveře. Ježíš dobře ví o jejich zmatku a strachu a nenechá je v tom. Přichází za nimi zavřenými dveřmi, jeho tělesnost je jiná než pozemská. Zdraví je běžným pozdravem palestinského světa „pokoj vám“. Z jeho úst však má tento pozdrav daleko hlubší význam. Pokoj, který dává vzkříšený Kristus, odnímá strach a úzkost. Ježíš ukazuje učedníkům své ruce a bok. Chce jim dokázat, že mezi ně přišel opravdu On – stejný Kristus, který byl ukřižován a pochován v hrobě. Není to žádný přízrak, nejde jen o ducha Kristova, ale i o jeho tělo – oslavené a proměněné.

Učedníci museli v tu chvíli zažít obrovskou radost. V Janově evangeliu nečekají až do Letnic a hned dostávají Ducha svatého. Udělení tohoto Ducha se děje dechnutím. Sloveso, jehož tu Jan užívá (EMFYSAN), se vyskytuje v Novém zákoně jen na tomto místě. Pozoruhodné však je, že stejné sloveso je užito i ve Starém zákoně v Genesis 2,7, kde čteme: „I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem.“ Jako Bůh Stvořitel dechl na člověka, aby mu dal život, tak Kristus dává Ducha učedníkům, aby mohli jít mezi lidi a odpouštět hříchy. Učedníci nemohou jednat nezávisle na Duchu. Jen ve spojení s ním, mohou hříchy odpouštět.

Tomáš, který v tu chvíli se svými druhy nebyl, s nimi neprožil radost ze vzkříšeného Krista. Nedostal jeho pokoj a Ducha. Neuvěřil svědectví svých bratří a jasně jim dal najevo, že jejich tvrzení o setkání s živým Ježíšem je pro něj nevěrohodné a vlastně k ničemu. Ostatní učedníci by se s ním mohli hádat a vyčítat mu, že jim nevěří. Naštěstí to neudělali, a přestože už měli úplně jinou zkušenost, přijali Tomáše jako sobě rovného. To mu umožnilo mezi nimi zůstat a další neděle zažít setkání s živým Pánem, které proměnilo jeho život. Předtím si však sám klade podmínky, za kterých je ochoten uvěřit. Nepřijímá víru, která by se zrodila na základě slyšení. Chce se přesvědčit zrakem a hmatem.

Ježíš přichází do shromáždění učedníků kvůli Tomášovi znovu. A nejen to. Odpovídá na všechny podmínky, které si Tomáš pro své uvěření dal. Tomášovo vyznání „můj Pán a můj Bůh“ je nejvyšší vyznání jaké v Janově evangeliu máme. Petr v Ježíšovi viděl Mesiáše, ale Tomáš jej vyznává jako svého Boha. Z toho, který pochybuje, se stává odvážný vyznavač. Takovou moc má Ježíš.

V Ježíšových slovech jsou však vyzvednuti ti, kteří uvěřili v jeho vzkříšení bez vidění Vzkříšeného. „Blahoslavení ti, kteří neviděli a uvěřili.“ Věřit a nevidět, neznamená věřit bez podkladu. Základem pro další generace (a tím i pro nás) zůstává svědectví apoštolů tak, jak je zapsáno v Písmu. Víra není závislá na našich smyslech, kterými si ověřujeme skutečnost. Víra žije a roste z Božího slova, které má moc člověka proměnit. Amen.

/Slovo na 1. neděli po Velikonocích 16. dubna 2023 Dana Kalivodová/